

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР
СТАЛЕВОГО
БУДІВНИЦТВА

Використання ДСТУ «Настанова з оцінювання якості конструктивних рішень», як практичного інструменту для підвищення якості проектування МК

БОГДАН КОТВІЦЬКИЙ, керівник інженерного центру УЦСБ

Юридичний статус

**та
відповідальність
виконавців**

Статус ДСТУ Настанова з оцінювання якості конструктивних рішень

П. 5.2.1 зміни №1 до ДБН В.2.6-198:2014 Сталеві конструкції.

«З метою забезпечення економічної ефективності прийнятих конструктивних рішень або окремих конструкцій на основі проекту КМ **рекомендується застосовувати Настанову ДСТУ ХХХХ:20ХХ**»

Результати оцінки проекту згідно Настанови не є приводом до будь якої юридичної відповідальності, крім випадків, коли посилання на Настанову є в технічному завданні замовника на проектування та договорі.

Звіт з оцінки якості не може бути основою для будь якої юридичної відповідальності автора проекту, що перевіряється.

Настанова з оцінювання якості конструктивних рішень

Мета

- Підвищення якості (ефективності та культури) проектування
- Обґрунтування рівня вартості якісного проектування
- Підвищення економічної ефективності проектів, виконаних в металі

Призначення

Оцінювання якості конструктивних рішень сталевих будівельних конструкцій

- будинків
- споруд
- об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури

За технічним рівнем

За економічною ефективністю

ДСТУ

Настанова з оцінювання якості конструктивних рішень

1

Загальні Кількісні характеристики

Згідно П. 7.1 ДСТУ
«Настанова з оцінювання
якості конструктивних
рішень»

Загалом 4 показники

- маса металу за проєктом M ;
- частка металу за скороченим складським сортаментом D ;
- питомі показники витрат металу P за проєктом в цілому;
- питомі показники витрат металу для груп конструкцій P_n .

2

Деталізовані Кількісні характеристики

Згідно П. 7.2 ДСТУ
«Настанова з оцінювання
якості конструктивних
рішень»

Загалом 3 показники

- середньозважений коефіцієнт використання максимальний K_s ;
- середньозважений коефіцієнт використання усереднений K_m ;
- частка металу, витраченого для забезпечення уніфікації Z_u

3

Якісні характеристики

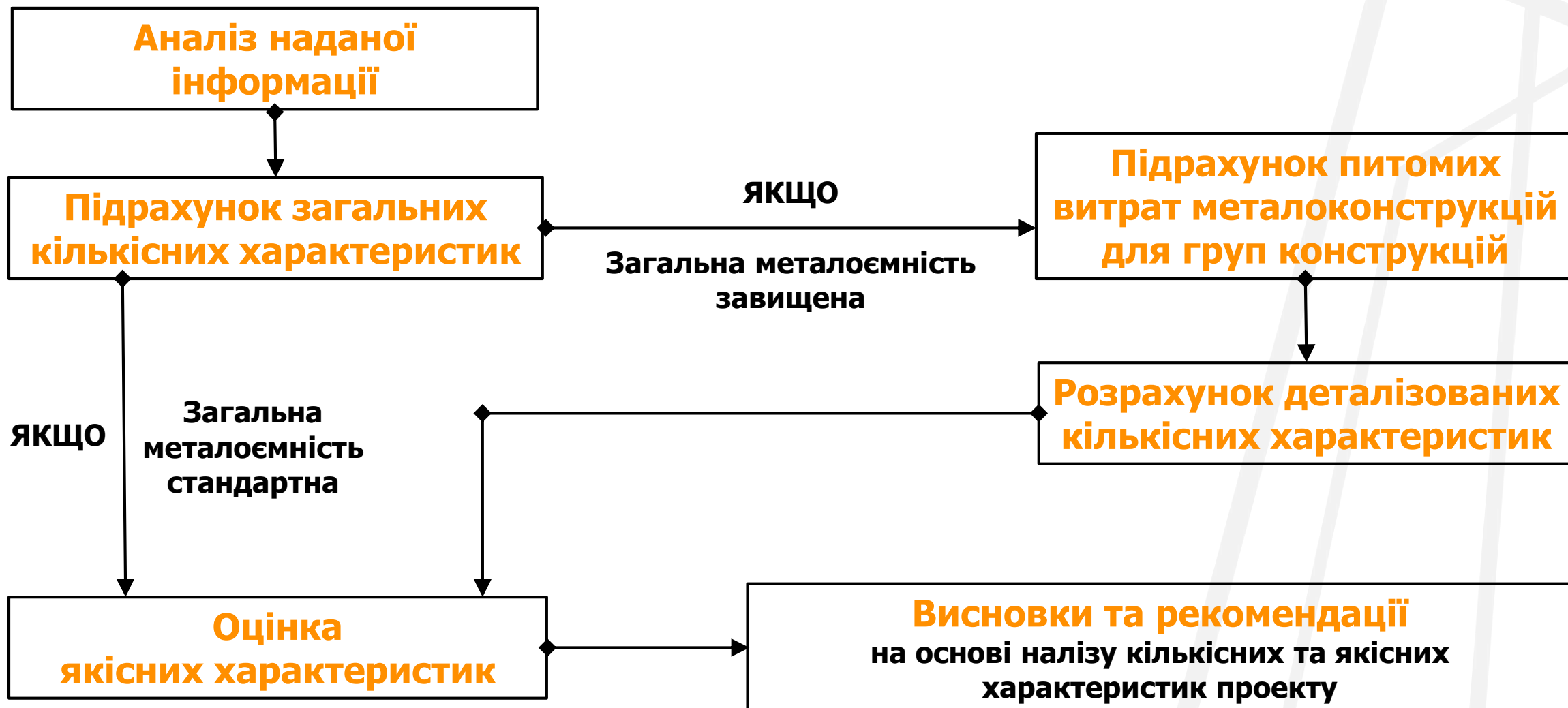
Згідно Розділу 8 ДСТУ
«Настанова з оцінювання
якості конструктивних
рішень»

Загалом 10 показників

- використання варіантного проєктування;
- технологічність виготовлення, монтажу та транспортування конструкцій;
- оцінка можливостей підвищення ефективності конструктивних рішень;
- та інші

Логіка перевірки

з власного досвіду

Приклад

Перевірки проекту

Адміністративна будівля

- загальна площа 5 поверхової будівлі - **6 770 м²**
- розміри в плані - **66 x 20 м**
- крок колон - **6 x 10 м**
- жосткі вузли у всіх напрямках
- Наявність монолітних ядер жосткості

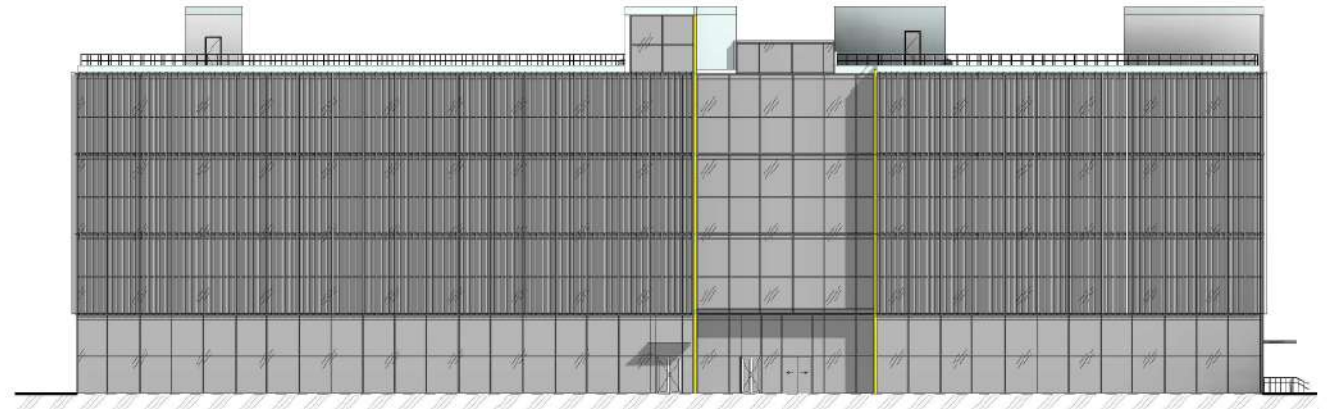
Загальні кількісні х-ки

- маса металу за проектом **M=720 т**;
- питомі показники витрат металу за проектом в цілому **P=106 кг/м²**;

Загальна металоємність завищена

Витрати металу за групами конструкцій

- Витрати на перекриття **P_{n1}=61 кг/м²**;
- Витрати на колони **P_{n2}=43 кг/м²**;
- Витрати на покриття **P_{n3}=69 кг/м²**;

Приклад

Перевірки проекту

Деталізовані кількісні характеристики

на основі звіту по розрахункам

середньозважений коефіцієнт використання максимальний $K_s \sim 0,60$

Балка Б1

НОРМИ: ДБН В.2.6-198:2014 «Сталеві конструкції. Норми проектування».

ТИП РОЗРАХУНКУ: Перевірка

НАВАНТАЖЕННЯ:

Невигідне навантаження: 12 COMB4 1*1.30+2*1.10+(3+6)*1.40+8*1.20

МАТЕРІАЛ

C345

$R_y = 3068.28$ кгс/см ²	$R_s = 1779.60$ кгс/см ²	$R_u = 4495.25$ кгс/см ²	$E = 2100615.40$ кгс/см ²
$g_u = 1.30$	$g_{c1} = 0.90$	$g_{c2} = 0.90$	$g_n = 1.00$

ПЕРЕВІРОЧНІ ФОРМУЛИ:

Перевірка перетину

стінка: $(hef/t)/L_{am,uw} = 0.30 < 1.0$; Полка: $(bef/tf)/L_{am,uf} = 0.33 < 1.0$ ЖОРСТКИЙ ПЕРЕРІЗ

$(N/A_n + M_y/W_{yn} + M_z/W_{zn}) / (R_y * g_{c1}/g_n) = 0.85 < 1.00$

$T_{y,max} / (R_s * g_{c1}/g_n) = 0.01 < 1.00$; $T_{z,max} / (R_s * g_{c1}/g_n) = 0.16 < 1.00$

Перевірка стійкості елемента

$L_{am_y} = 35.68 < L_{am_y,max} = 150.00$ $L_{am_z} = 52.11 < L_{am_z,max} = 150.00$

$(M_y / (Fib * W_{cy})) / (R_y * g_{c2}/g_n) = 0.36 < 1.00$

$(N / (c * F_{iz} * A)) / (R_y * g_{c2}/g_n) = 0.21 < 1.00$

Колона К1

НОРМИ: ДБН В.2.6-198:2014 «Сталеві конструкції. Норми проектування».

ТИП РОЗРАХУНКУ: Перевірка

НАВАНТАЖЕННЯ:

Невигідне навантаження: 12 COMB4 1*1.30+2*1.10+(3+6)*1.40+8*1.20

МАТЕРІАЛ

C345

$R_y = 2922.17$ кгс/см ²	$R_s = 1694.86$ кгс/см ²	$R_u = 4397.53$ кгс/см ²	$E = 2100615.40$ кгс/см ²
$g_u = 1.30$	$g_{c1} = 0.90$	$g_{c2} = 0.90$	$g_n = 1.00$

ПЕРЕВІРОЧНІ ФОРМУЛИ:

Перевірка перетину

стінка: $(hef/t)/L_{am,uw} = 0.49 < 1.0$; Полка: $(bef/tf)/L_{am,uf} = 0.43 < 1.0$ ЖОРСТКИЙ ПЕРЕРІЗ

$(N/A_n * R_y * g_{c1}/g_n)^{1.50} + M_y / (c_y * W_{yn,min} * R_y * g_{c1}/g_n) + M_z / (c_z * W_{zn,min} * R_y * g_{c1}/g_n) = 0.83 < 1.00$

$T_{y,mid} / (R_s * g_{c1}/g_n) = 0.01 < 1.00$ $T_{z,mid} / (R_s * g_{c1}/g_n) = 0.00 < 1.00$

Перевірка стійкості елемента

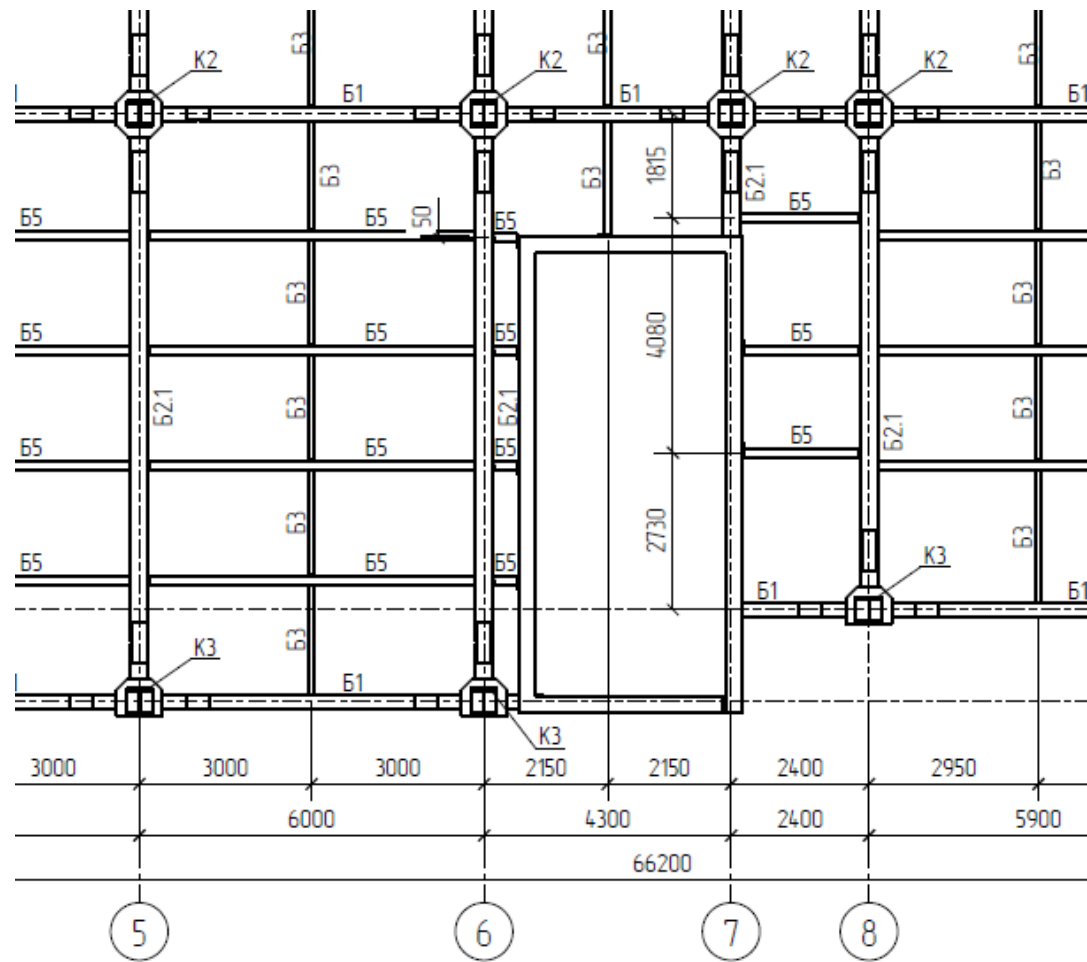
$L_{am_y} = 32.41 < L_{am_y,max} = 142.95$ $L_{am_z} = 52.03 < L_{am_z,max} = 138.91$

$(N / (\min(F_{iy}, F_{iz}) * A)) / (R_y * g_{c2}/g_n) = 0.68 < 1.00$

$(N / (F_{ieyz} * A)) / (R_y * g_{c2}/g_n) = 0.76 < 1.00$

Приклад

Перевірки проекту

Оцінка якісних характеристик

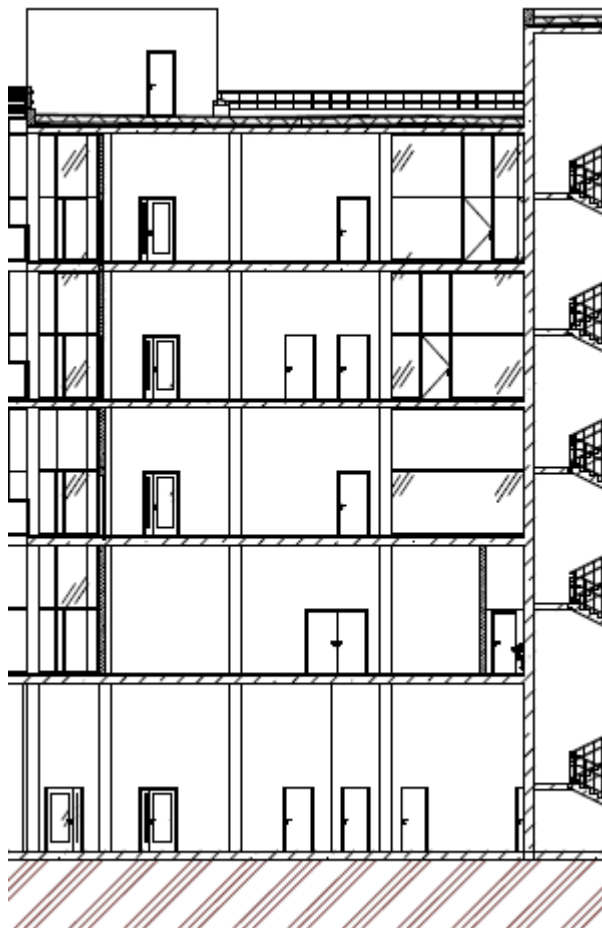
Вибрана схема з жорсткими вузлами в обох напрямках та ядрами жорсткості

Рекомендуємо розглянути варіант рамно-в'язевого каркасу з включенням ядер жорсткості

Приклад

Перевірки проекту

Оцінка якісних характеристик

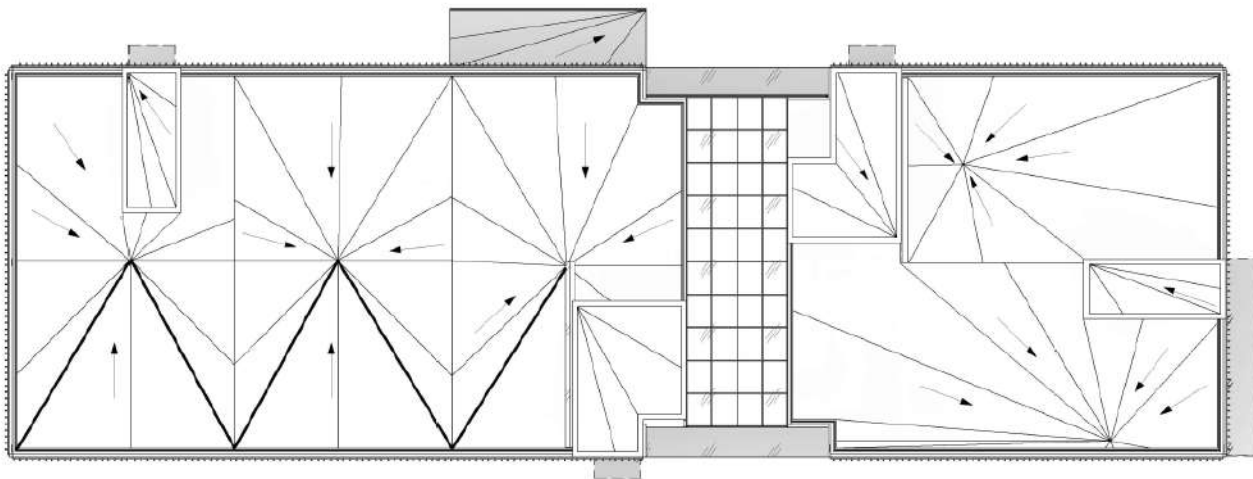
Конструкція перекриття без профнастилу, монолітна плита товщиною 200 мм, яка лежить на другорядних балках

Не врахований диференційований підхід при розрахунку корисних навантажень

Рекомендуємо використати монолітну плиту по профільованому настилу та диференціювати навантаження, що значно зменшить навантаження на каркас та дозволить зменшити металоємність будівлі

Приклад

Перевірки проекту

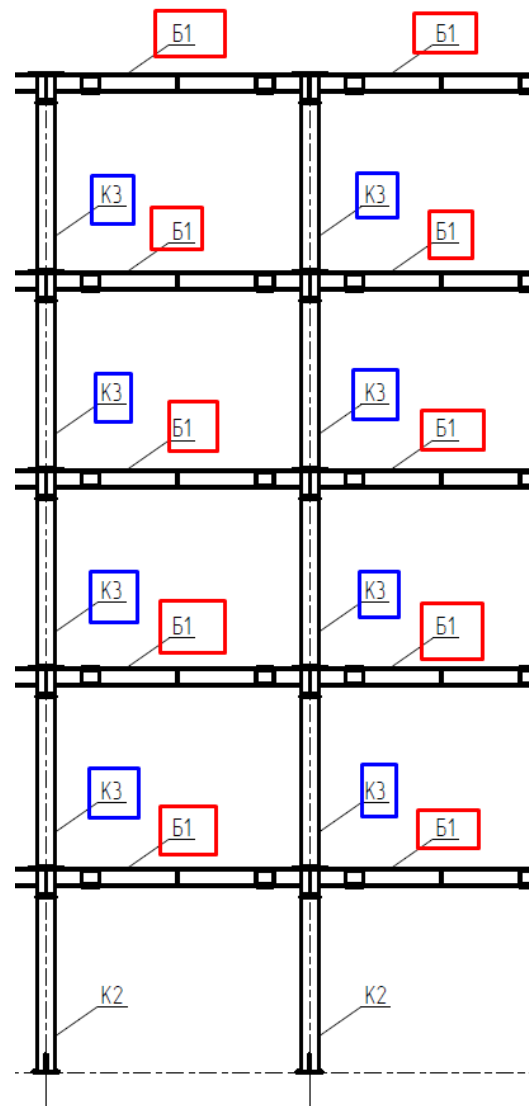
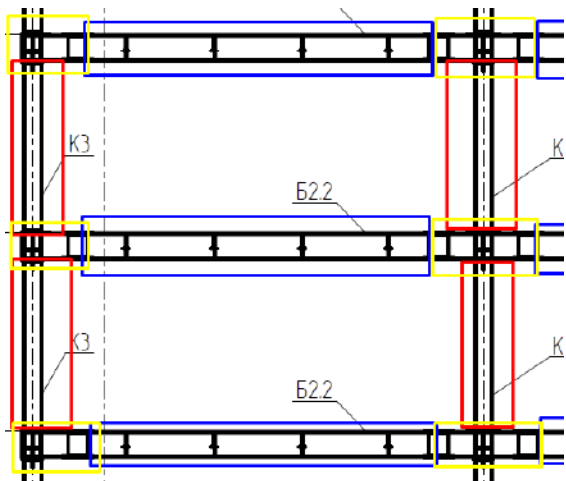
Оцінка якісних характеристик

Покриття з використанням монолітної горизонтальної плити та стяжки, яка утворює ухили, товщина стяжки 80-200 мм.

Рекомендуємо використати металоконструкції для формування ухилів, покрівлю виконати легкою, по профнастилу без стяжки

Приклад

Перевірки проекту

Оцінка якісних характеристик

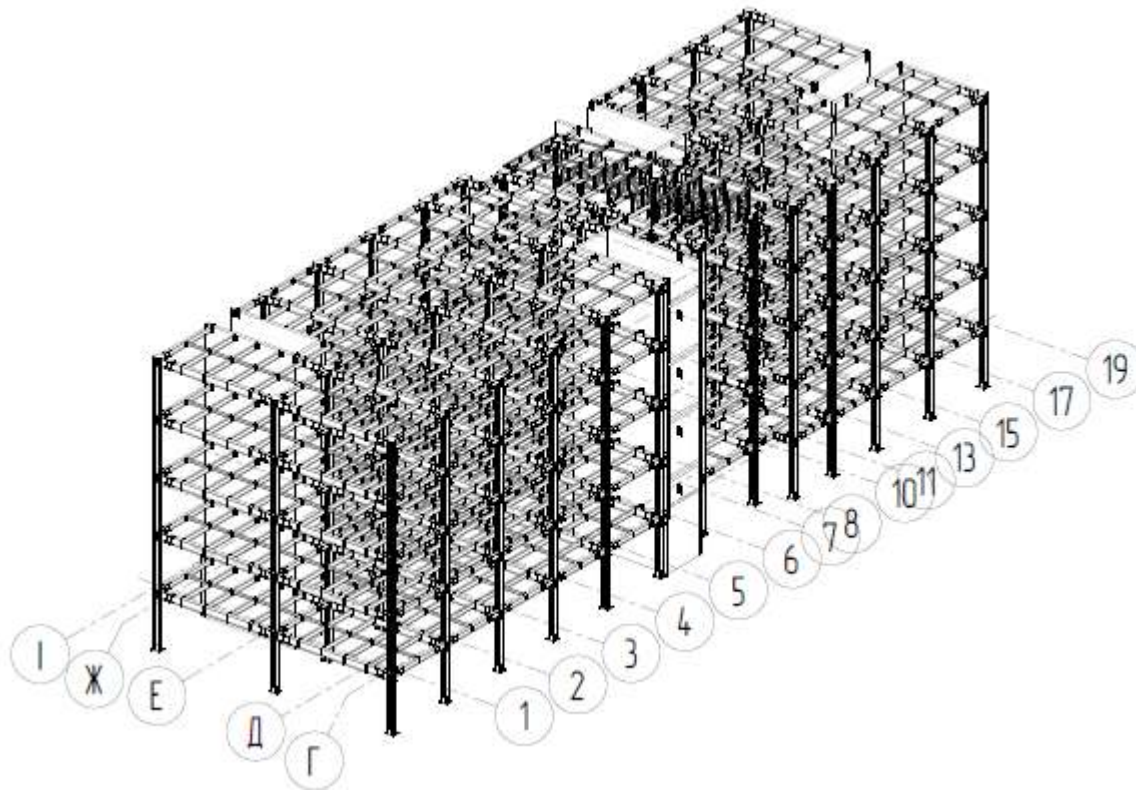
Окремі відправні марки колон на кожен поверх, членування блок на кожен проліт.

Надлишкова уніфікація колон та балок каркасу

Надлишкова уніфікація елементів та велика кількість з'єднань ускладнює монтаж та призводить до значних запасів

Приклад

Перевірки проекту

Оцінка якісних характеристик

Використана сталь С355 в колонах та балках каркасу (85% металу), що є не раціональним, зважаючи на запаси по несучій здатності

В специфікації використані двотаври №40, що є нестандартними

**Виконати заміну нестандартних балок, на доступні перерізи.
Замінити сталь в частині елементів конструкції на рядову**

Приклад

Перевірки проекту

Висновки

- Можливе зниження металоємності **в 2 рази** до 55 і менше кг/м²
- Різниця в **370 т**, при середній вартості металоконструкцій «в ділі» 60 000 грн (+близько 3% зниження ціни металопрокату при заміні половини елементів на рядову сталь)

Економія на каркасі може становити ~ 22 200 000грн.

Приклад

Перевірки проекту

Рекомендації

- повернути КМ на доопрацювання
- раціонально застосувати сталі підвищеної міцності
- виконати раціональну уніфікацію по групам конструкцій, їх призначенню, навантаженню та розташуванню
- застосувати бетонні плити по профнастилу
- диференціювати навантаження на конструкції каркасу, згідно із призначенням приміщень
- виконати розухил покриття за рахунок металоконструкцій
- застосувати полегшене покриття по профнастилу без використання стяжки
- спростити вузли, зменшити кількість монтажного зварювання на майданчику
- застосувати рамно-в'язеву роботу каркасу

Рекомендації замовникам

з проведення тендеру на проектування

	Вартість проекту окремо	Вартість проекту з врахуванням вартості МК
Вартість проекту за тонну	700 грн	1 860 грн
Вартість проекту в цілому	500 000 грн	650 000 грн
Орієнтовна металоємність	720 т	350 т
Вартість конструкції «в ділі»	43 200 000 грн	21 000 000 грн
Загальна сума	43 700 000 грн	21 650 000 грн
Різниця	+200%	

При проведенні тендерів рекомендуємо опиратись не тільки на вартість проектування, а на проектування + прогнозовану вартість каркасу будівлі.

Різниця металоємності в 10%, як правило, вже раціональна з точки зору коригувань та доробки проекту

Зацікавлені сторони

В першу чергу:

- **Проектувальники для самоперевірки**

Можуть користуватись:

- **Проектувальники для перевірки**
- **Генеральні проектувальники**
- **Девелопери (Служба замовника)**
- **Заводи виробники металоконструкцій**

Виконавці та Вартість

перевірки
проекту

Виконавець перевірки

Експерт або інженер-проектувальник сертифікатом відповідної кваліфікації і спеціалізації

Основний формат

Договірна ціна між замовником та виконавцем перевірки

Згідно ДСТУ Б Д.1.1-7:2013

як для експертизи розділу проекту

Додатково оцінюється

Перевірка та підрахунок деталізованих кількісних характеристик

Запрошуємо до використання стандарту

**БОГДАН
КОТВІЦЬКИЙ**

Керівник ІЦ УЦСБ

+38(097) 987-07-75

bkotvitskyi@uscc.ua

www.uscc.ua

м. Київ
вул. Є. Сверстюка 2А, оф.606
БЦ «Лівобережний»

**Посилання
на текст стандарту**